

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antonini Liberalis Transformationum congeries

Antoninus <Liberalis>

Basileae, 1568

VD16 A 2960

M. Antonini Imperatoris de vita sua Liber II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70288](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70288)

M. ANTONINI IMPE-
ratoris de vita sua Liber II.

MEmento, quandiu haftenus ea di-
stuleris: ac quoties, prorogato ti-
bi à dijs tempore, eo non vsus sis. Certè
aliquando te animaduertere oportet,
cuius mundi pars sis, & à quo mundi gu-
bernatore defluxeris: tum finem præscri-
pti tibi temporis futurum. Quod qui-
dem tempus si non impenderis tràquil-
litati animi parandæ, elabetur, neque re-
dibit vnquam tibi defuncto. Singulis ho-
ris animo in id incumbe, vt fortiter, què-
admodum Romano & viro conuenit, id
quod præ manibus est, peragas: accura-
ta, & non ficta grauitate, humanitate,
liberalitate, iusticiâq; adhibitis. Interea
animum tuum ab omnibus alijs cogita-
tionibus abduc: quod ita fiet, si vnum
quodlibet negocium, eorum quæ in vita
tua exequenda tibi sint, postremum esse
iudicans, ita conficias, vt ne quid vanita-
tis affectuum à consilio auertentium, si-
mulationis, amore sui, aut earum rerum
quæ fato quodam ei negocio adiunctæ
sunt improbationis admittatur. Cernis
m quàm

quàm pauca sint ea, quorum compos
vitam felicem ac diuinæ similem viue-
re homo potest? nam ea qui adseruârit,
ab eo dij nihil vltra exigunt. Ignominia
teipsum affice, anime, contemne tei-
psum inquam: vt enim honore teipsum
afficias, non tibi præterea tempus sup-
petet. Vita enim vnicique id præber:
quæ tibi propemodum iam exacta est.
Non igitur teipsum venerare, sed felici-
tatem tuam aliorum in animis reposita
habe. Non pãtere ab ijs quæ extrinsecus
accidunt, te circumagi: sed ocium tibi
para, vt boni aliquid addiscas, ac vaga-
ri desine. Est & alter declinandus er-
ror: nonnulli enim actibus vitæ suæ cõ-
fecti delirant, quòd scopum nullum ha-
bent, ad quem omnes suos conatus &
cogitationes dirigãt. Haud temerè quis-
quam repertus est infelix ea de causa,
quòd non inquireret quid aliorum ani-
mis accideret: qui verò suis ipsius animi
motibus non obsequitur, necessariò mi-
ser est. Horum semper oportet recorda-
ri, quæ sit vniuersi natura, quæ mea, quo-
modo que hæc ad illam sit affecta, qualis
pars ea cuius totius sit: adhæc, nemi-
nem esse qui obster, quo minus semper
ea

eà quæ naturæ (cuius tu pars es) sint
 consentanea, & agas, & dicas. Theo-
 phrastus in comparatione peccatorum,
 vbi ostendit communiorem ea inter se
 conferendi rationem, philosophicè in-
 quit: ea quæ per cupiditatem commit-
 tuntur peccata, grauiora esse ijs quæ per
 iram. Etenim iratus videtur cum dolore
 quodam, & occultè correptus animo, à
 recta ratione diuertere: qui verò per cu-
 piditatem peccat, victus à voluptate,
 intemperantior altero censetur, magisq;
 effeminatus. Rectè igitur, & vt philo-
 sopho dignum erat, in maiori esse culpa
 pronunciauit, cui voluptas, quàm cui
 dolor peccandi fuisset causa. ac omnino
 hic antè læsus, & propter dolorem ira-
 tus: ille sponte sua ad delinquendum, cu-
 piditatis explendæ causa fertur. Omnia
 tibi ita & agenda sunt, & dicenda, & co-
 gitanda, vt si iam nunc vitam in exitu
 esse arbitreris. Cæterùm è viuis discede-
 re, siquidem dij sunt, nihil habet incom-
 modi: neque enim ij te aliquo malo sunt
 affecturi. Sin autem vel non sunt dij,
 vel res humanas non curant, quid atti-
 nebat viuere in mundo, deùm ac pro-
 uidentia vacuo? Enimverò & sunt dij,

& rerum humanarum curam gerunt: & ut ne homo in ea quæ reuera sunt mala incideret, id quidem in eius potestate posuerunt: in reliquis rebus si quid mali inesset, utique & hîc ei prospexissent, ne omnino in malum incideret. Quod verò hominem deteriore non efficit, quónam id modo vitam eius posset reddere peiorem? Et quidem vniuersa natura nunquam neque per ignorantiam, neque sciens quidem, non valens autem cauere aut emendare, illa tantum errorem admiserit: neque imbecillitatis, neque inscitiae causa, ut bona & mala bonis malisque hominibus promiscuè & ex æquo accidât. Atqui mors & vita, honor & ignominia, dolor & voluptas, opes & paupertas, omnibus hæc vniuersa eadem ratione hominibus cum bonis tum malis contingunt, suntque neque honesta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolentur, in mundo quidem corpora, in æuo autem etiam eorum memoria. Omnia quæ sub sensum cadunt, ac præsertim ea quæ vel voluptate alliciunt, vel dolore terrent, vel fastu suo clara sunt, quàm vilia sunt ea omnia,

omnia, & contemptione digna, quàm
 sordida, obnoxia interitui, & mortua?
 Intelligentiæ est, indagare quidnam sint
 ij, quorum opiniones & voces gloriam
 * Quidnam est mors? Certè si quis eam
 per se intueatur, cogitatione q; omnia ab
 ea separet, quæ ei inesse videntur: is iam
 nihil aliud existimabit esse mortè, quàm
 opus naturæ. At verò puer est, qui naturæ
 aliquod opus formidat. Et quidem mors
 nõ opus solum est naturæ, sed & prodest
 ei. Quonam modo Deus hominem at-
 ringit, & qua hominis parte? præterea
 quomodo afficitur eo tactu pars illa? Ni-
 hil miserius est eo, qui omnia circulando
 scrutatur, & (quod aiunt) ea etiam quæ
 sunt infra terram rimatur, coniectura q;
 ea quæ in aliorum animis eueniant in-
 quirat: neq; sentit sufficere, vt suum quis-
 que qui in ipso inest genium obseruet,
 eum q; legitimè colat. Colitur autem, si
 quis seipsum ab animi perturbationib: à
 vanitate, ab indignatione eorum causa
 quæ à dijs aut hominibus aguntur cõce-
 pra, vacuum conseruet. Quæ enim dij a-
 gunt, virtutis causa reuerentiã, quæ ab ho-
 minibus, cognationis nomine amorem
 merentur: nonnunquam etiam misera-
 m 3 tionem,

tionem, ratione ignorationis eorū quæ bona aut mala sunt. qui sanè defectus nō vilior est eo, quo ne inter album & nigrū discernere possimus, impedimur. Quòd si tria annorum millia tibi viuenda forent, insuperq; triginta alia: tamē recordandum tibi est, neminē aliam ab ea quā viuit vitam deponere, neq; aliam deponere quàm eam quam viuit. Itaque idem est longissimum spacium, cum eo quod est breuissimum. nam quod præsens est, id omnibus idem est: quāquam id quod perijt, non sit idem, atq; id quod amittitur. ita temporis punctum esse apparet. Etenim neq; præteritum aliquis, neq; futurum quicquā amittere potest: quī enim id eī adimatur, quod ne habet quidem? Duo itaque hæc memoria sunt tenenda: Vnum, omnia ab æterno esse eiusdē formæ, atq; circulo reuolui: neque differre quicquam, eadēne centum aliquis, aut ducentis annis, an verò infinito videat tempore. Alterum, quòd is qui diutissimè vixit, & is qui celerrimè moritur, tantundem amittunt: eo enim tantum priuantur, quod præsens est, quando id etiam solūm habent: quod autem non habetur, id ne deperditur quidem.

Vniuer-

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autè est eius quod dictum est utilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus veritati congruit.

Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primò, cum quantum in ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi vlcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ sunt, iniquo fert animo: cuius quidem naturæ vna in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, cum hominem aliquem auersatur, aut lædédi causa auersatur: hoc est iratorum. Tertio, cum voluptati aut dolori succumbit. Quarto, cum simulat, fisteq; aliquid aut facit aut loquitur. Quintò, cum aliquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustra quicquam, nullaq; consequentia agit: cum oporteat etiam minima quæq; ad certum finem referri. Finis autem animanti ratione prædito propositus est, vt ratione atq; legē ciuitatis vetustissimæ sequatur. Humanæ quidem vitæ tempus, momentum est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis téperamentum putrescit

m 4 facile,

- 3 facile, anima vaga est: fortuna quæ sit, difficile est conijcere: fama incerta est. Atque ut summam rei dicam, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent: quæ ad animam, infomnij & fumi: vita bellum est, & peregrinatio: fama post mortem, obliuio est. Quid ergo est quod tutum hominem possit deducere? Philosophia. Ea verò in hoc consistit, ut genium qui in te est, incontaminatum conserues, atque illæsum, voluptatibusque & doloribus superiorem: ut nihil frustra, nihil fictè aut falso agas: nihil cures, agatne quicquam alius, aut omittat: præterea, ut ea quæ accidunt, fatum eueniunt, ita accipias, tamquam inde missa, unde tu quoque veneris. postremò, ut placido mortem animo expectes: quippe nihil aliud, quam dissolutionem elementorum eorum, ex quibus unumquodlibet animal concretum est. Iam si ipsis elementis nihil mali euenit continentibus istis mutationibus, quibus ipsa inter se, alia idem in alia vertuntur, quæ nam causa est, cur de mutatione vniuersi corporis, dissolutionemque, sinistram quicquam suspicari debeamus? cum ea secundum naturam fiat. Nihil verò malum est, quod naturam euenit. Hæc Carnunti disputata.

M. AN